

“Toate proiectele de dezvoltare au o componentă smart și inovatoare”

(Interviu cu Simion Crețu, director general ADR Centru)

Reporter: Cum s-a dezvoltat regiunea în ultimul an?

Simion Crețu: Analiza dezvoltării Regiunii Centru a fost și este un proces voluntar, pe care îl realizăm independent și care are la bază interpretarea datelor statistice și a celorlalte informații publice emise de către entitățile județene sau naționale.

Datele statistice publicate pe baza cărora lucrăm în prezent pentru a determina gradul de dezvoltare sau indicatorii economici regionali sunt din anul 2018 sau mai vechi. Însă, din punct de vedere al dezvoltării Regiunii Centru pe baza activității noastre în cadrul Programului Operațional Regional, vă putem informa că, pe lângă cele 630 de contracte de finanțare nerambursabile semnate până la sfârșitul anului 2019, pe parcursul acestui an am mai contractat alte 151 cereri de finanțare, ajungând la un total de 781 de proiecte ce solicită peste 5,15 miliarde lei. Proiectele contractate pe parcursul anului 2020 sunt depuse de autoritățile publice locale și de către mediul privat. Este

pentru prima dată când, prin activitatea noastră, am depășit un miliard de euro atras pentru creșterea calității vieții în Regiunea Centru.

În ciuda crizei prin care trecem pe parcursul anului 2020, am depus eforturi susținute de a prezenta Regiunea Centru și oportunitățile regionale la nivel internațional, în vederea atragerii de investitori străini. În acest sens, în primul trimestru al anului am organizat o delegație a regiunii ce a prezentat, la Ambasadă Germaniei din Berlin și în Landul Brandenburg, în fața a peste 200 de participanți germani sau de alte naționalități, oferta economică, turistică și tradițională a Regiunii. În trimestrul al treilea al anului trecut, reprezentanți ADR Centru, alături de reprezentanți ai autorităților locale din regiune, au participat la ExpoReal Munchen, unul dintre cele mai mari târguri imobiliare europene, iar în acest an s-au consolidat relațiile cu investitori privați interesați de Regiunea Centru.

Pe tot parcursul anului am continuat proiectele de parteneriat cu activități dedicate, tot pentru a su-

știne dezvoltarea economico-socială a regiunii prin proiectele sprijinite de rețelele europene Enterprise Europe Network, Centrele de Informare Europe Direct. De asemenea, am avut întâlniri online cu reprezentanții mediului de afaceri, microîntreprinderi, întreprinderi mici, medii sau mari, pentru a discuta pe marginea problemelor lor și pentru a-i susține în rezolvarea unor probleme de logistică, contribuind astfel la un flux mai bun pentru circuitul productiv. Am discutat, în același timp, și cu reprezentanții celorlalte organizații la nivel regional, autorități publice locale, reprezentanții ONG-urilor și ai societății civile, cu scopul de a identifica soluții la problemele demografice care devin din ce în ce mai evidente și prognoza tendințelor nu este foarte optimistă.

Considerăm că evoluția Regiunii Centru se află pe un trend ascendent, datorită investițiilor derulate atât prin proiectele Regio, dar și prin celelalte programe de finanțare nerambursabilă care sunt în plin proces de implementare, iar rezultatele concrete le vom vedea cu toții pe parcursul următorilor ani, cel mai sigur după anul 2023.

Reporter: Ce proiecte de tip smart se află în aprobare/derulare?

Simion Crețu: Terminologia "smart" promovată atât de mult în ultima perioadă, în domeniul dezvoltării urbane, se referă la orașe "mai inclusive" și care creează oportunități egale pentru toți. Smart și tehnologizat înseamnă mai educat, mai sănătos, mai puțin costisitor, mai implicat în tot ceea ce înseamnă procesul de administrație publică, mai multe oportunități pentru mediul de afaceri și cetățean, beneficii care se traduc prin îmbunătățirea calității vieții – o interacțiune mai ușoară și prietenoasă a oamenilor cu orașul, cu mediul, cu semenii și orientarea către un viitor susținut de tehnologii inteligente integrate, nu în ultimul rând mai adaptat tehnologiilor digitale. În acest context, putem afirma că toate proiectele au o componentă smart și inovatoare, deoarece prin proiectele finanțate prin POR 2014-2020 se solicită fonduri pentru soluții tehnologice de ultimă oră, se implementează proceduri de producție

"Se modernizează peste 420 km de drumuri județene, prin 17 proiecte a căror valoare totală este de peste 260 milioane euro, depuse de consiliile județene din regiune".

sau de modernizare cu echipamente de ultimă generație, prin care se urmărește îmbunătățirea rezultatelor atinse în fiecare proces în parte. Practic, smart înseamnă și implicarea cetățenilor și obținerea unui feed-back asupra tuturor acțiunilor derulate, atât la locul de muncă, cât și în procesul administrativ de dezvoltare al unui oraș, al unui județ.

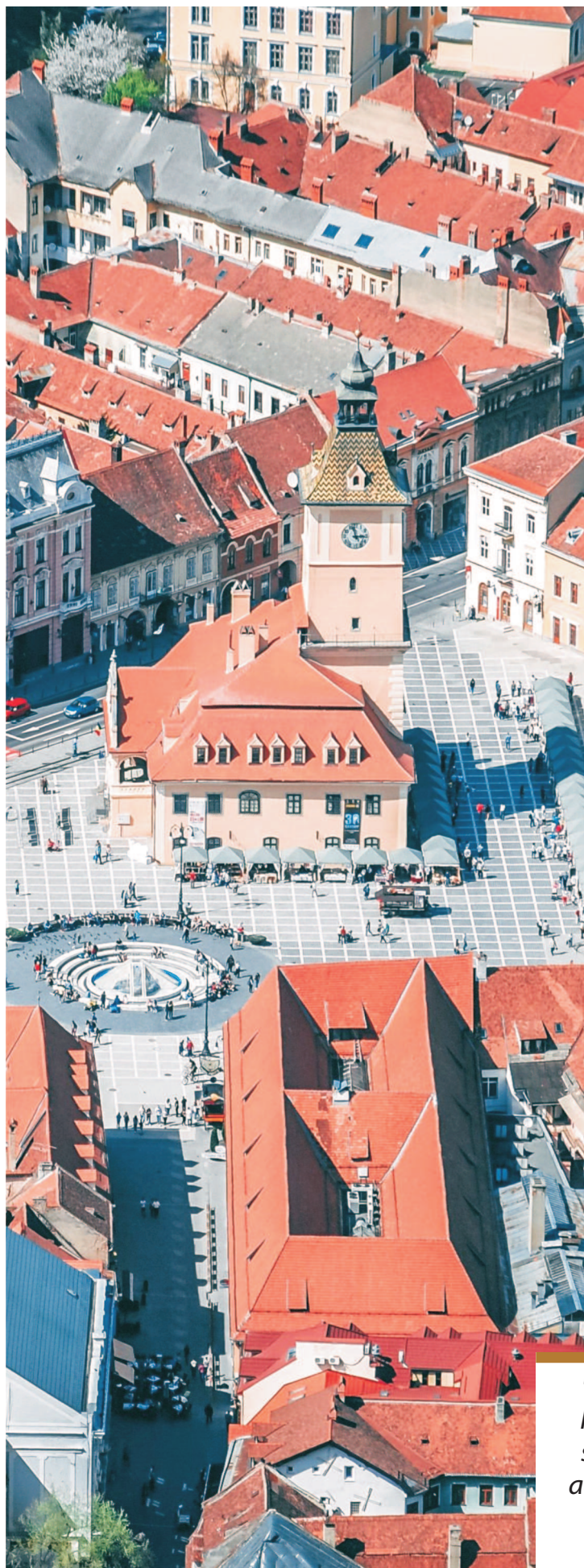
Fondurile și finanțările acordate prin POR 2014-2020, investite în echipamente, fie ele mijloace de transport sau aparatură medicală, ori echipamente didactice cu tehnologie smart, au ajuns atât la municipiile reședință, cât și la orașele mai mici din fiecare județ, dar și la comune și sate. Vorbim, astfel, de modernizarea a peste 420 km de drumuri județene, prin 17 proiecte a căror valoare totală este de peste 260 milioane euro, depuse de consiliile județene din regiune. În plus, 58 de proiecte semnate de către primării și consilii județene au atras 290 milioane de lei pentru proiecte de reabilitare termică a clădirilor de spitale, școli, și alte edificii publice, iar câteva mii de apartamente din zeci de blocuri vor fi reabilitate energetic în cadrul a 17 proiecte în valoare totală de peste 136 milioane lei. La acestea se adaugă un număr de 32 de obiective de patrimoniu turistic cultural, respectiv cetăți, biserici, muzee ce utilizează 206 milioane lei pentru reabilitare și rein-

ducere în circuitele turistice. Ediliile din municipiile și orașele regiunii, altele decât municipiile reședință de județ, au pregătit și derulează proiecte REGIO contractate pentru creșterea calității vieții cetățenilor, îmbunătățirea mobilității persoanelor, bunurilor și serviciilor, creșterea calității iluminatului public și reconversia spațiilor publice neutilizate, prin 90 de proiecte care solicită mai mult de 1,6 miliarde lei din fonduri nerambursabile, iar la acestea se adaugă încă 96 de proiecte ale administrației publice locale pentru mediul social, adică tot ce înseamnă educație, sistem medical și sprijin pentru persoane defavorizate, unde resursele europene atrase depășesc 640 milioane lei. Nu în ultimul rând, trebuie amintite proiectele contractate care solicită peste 80 milioane lei pentru dezvoltarea mediului universitar și cele 7 proiecte semnate cu autoritățile locale pentru dezvoltarea stațiunilor turistice din Regiune, ce beneficiază de sume nerambursabile de aproximativ 84 milioane lei.

Un aspect important este faptul că susținem și investițiile în noi structuri de afaceri, fie ele microîntreprinderi, întreprinderi mijlocii sau incubatoare de afaceri,

care pot fi mai performante, inovatoare și bine dezvoltate. Vorbim de 260 de contracte prin care am alocat aproape 170 milioane lei pentru dezvoltarea firmelor cu până la 9 angajați, iar alte 139 întreprinderi private au obținut peste 414 milioane de lei pentru dezvoltare. Toate aceste structuri de afaceri, la care s-au adăugat și șapte incubatoare de afaceri, au creat peste 3.000 noi locuri de muncă, mai mult de 80% din proiectele mediului de afacerii fiind deja finalizate, diferența urmând a se finaliza până în trimestrul al patrulea al acestui an. Suntem în plin proces de contractare pentru proiectele depuse pe cel de-al doilea apel de cereri de finanțare lansat pentru mediul privat în 2019.

După cum știți deja, conceptul referitor la "Smart City" reprezintă un mixt de soluții și tehnologii bazate pe IT&C care, aplicate la nivel local și regional, pot transforma comunități în orașe inteligente, cu acces liber la produse și servicii de calitate, cu sisteme de sănătate și educație moderne și cu administrații publice transparente, care guvernează pentru cetățean și împreună cu acesta. Proiecte exclusiv cu soluții de tip pionierat nu se regăsesc în

acest moment nici în lista de proiecte eligibile pentru finanțare, nici în propunerile avansate de societatea civilă ca fiind prioritare pentru un nivel de trai mai bun și o comunitate concentrată doar pe tehnologii inteligente. Dacă faceți referire doar la concept în sine, acesta este mai degrabă un proces continuu, care se desfășoară pentru cetățean și împreună cu acesta și care își propune să transforme fiecare oraș într-o comunitate cu un nivel de trai cât mai ridicat, din toate punctele de vedere. Însă evoluția pentru proiecte integrate smart se va desfășura gradat, momentan fiind acoperite mai mult nevoile funcționale de tip mobilitate nepoluantă, un aer urban mai curat, mijloace de transport hibride, colectarea selectivă de deșeuri, sisteme de monitorizare publică eficiente. Pentru a atinge ceea ce este definit ca "Smart City" este necesar un proces cu o evoluție și progres continuu, în care orașele noastre sunt angajate pentru parcurgerea acestor etape, însă durata procesului se poate estima grosier în funcție de gradul de dezvoltare de la care a pornit orașul, de începutul implementării conceptului smart, precum și în funcție de bugetul disponibil pentru investiții în tehnologii de ultimă oră. Smart reprezintă un proces de dezvoltare conceptuală, pe baza strategiilor de specializare inteligentă. Din acest punct de vedere, Regiunea Centru are de cinci ani o astfel de Strategie, pe care o îmbunătățește continuu.

Reporter: Ce sumă a fost alocată din bugetul 2014-2020 regiunii pe care o reprezentați?

Simion Crețu: Prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Regiunea Centru are alocată, la momentul actual, suma de 660,90 milioane euro din FEDR, la care se adaugă cofinanțarea națională, rezultând un buget total de 788,89

milioane euro pentru întreaga perioadă de programare. Acest buget nu are defalcări de sume pe ani, ci se împarte pe priorități de investiții, programul având la momentul actual 15 axe prioritare, fiecare cu una sau mai multe priorități de investiții.

Reporter: Ce proiecte se derulează în exercițiul 2014-2020? Cât de mult se axează acestea pe segmentul Smart?

Simion Crețu: Pornind inițial cu 12 axe, bugetul POR 2014-2020 a fost completat și defalcat ulterior în 15 Axe prioritare. Punctual, prin aceste axe și din bugetul POR 2014-2020, la nivelul României se finanțează proiectele ce vizează investiții în modernizarea, îmbunătățirea și promovarea transferului tehnologic, a competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon, sprijinirea dezvoltării urbane durabile, regenerarea urbană și a patrimoniului cultural, modernizarea infrastructurii de transport rutier, valorificarea potențialului turistic, creșterea calității infrastructurii sanitare și sociale, a vieții în comunitățile marginalizate, a infrastructurii educaționale, pentru cadastru și pentru regenerarea orașelor mici și mijlocii. Tehnologii de ultimă oră sau inovative trebuie implementate într-un fel sau altul în toate proiectele. Conceptul de "smart", nefiind limitat doar la anumite categorii de solicitanți, putem afirma că în marea lor majoritate proiectele finanțate prin POR 2014-2020 propun soluții din ce în ce mai moderne și mai inteligente pentru rezolvarea problemelor din comunitate sau pentru dezvoltarea mediului privat.

După cum afirmam și în răspunsul anterior, toate proiectele aduc soluții moderne în implementare. În cazul transferului tehnologic, prin Axa prioritară 1, se finanțează

"Prin Programul Operațional Regional 2014-2020, Regiunea Centru are alocată, la momentul actual, suma de 660,90 milioane euro din FEDR, la care se adaugă cofinanțarea națională, rezultând un buget total de 788,89 milioane euro pentru întreaga perioadă de programare".

activitățile de transfer tehnologic, respectiv pentru linii de producție, soluții IT, procese de cercetare-dezvoltare, implementate în parteneriat cu unități de cercetare-inovare acreditate. În acest sens, ADR Centru va colabora direct cu mediul universitar, pe de o parte pentru actualizarea și implementarea Strategiei de Specializare Inteligentă a Regiunii Centru și, pe de altă parte, pentru a facilita transferul de inovație, de know-how, dinspre cercetare înspre mediul privat, o condiție obligatorie pentru proiectele ce vor fi finanțate în perioada 2021-2027.

Reporter: Ce planuri are Agenția pe termen scurt, mediu și lung?

Simion Crețu: Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru rămâne fidelă și consecventă în misiunea sa, și anume ca, prin activitățile derulate, să valorifice oportunitățile de dezvoltare inteligentă, să susțină și să contribuie la îmbunătățirea nivelului de trai și de informare a cetățenilor. Pentru a ne atinge aceste obiective, vom continua activitatea de implementare transparentă și echidistantă a fondurilor derulate prin Programul Operațional Regional 2014-2020 în cele șase județe ale Regiunii Centru. Vom susține, vom participa și ne vom implica în evenimentele și proiectele locale, regionale, naționale și internaționale care promovează imaginea regiunii, care susțin egalitatea de șanse a cetățenilor, informarea lor în ceea ce privește oportunitățile și drepturile pe care le au, în dezvoltarea unui mediu de afaceri competitiv, în atragerea unor noi investitori și în dezvoltarea regiunii. Discutăm direct sau furnizăm informații telefonic sau electronic, organizăm evenimente sau susținem evenimentele organizate de către alte entități, pentru cei ce doresc să afle mai multe despre fondurile nerambursabile existente la nivelul regiunii, prin care se pot dezvolta sau pe care le-au atras autoritățile publice locale pentru a dezvolta o unitate administrativ teritorială. Sus-

ținem, la nivel național, nevoia de a se dezvolta infrastructura rutieră și feroviară, turismul și valorificarea optimă a resurselor naturale ale Regiunii Centru, pentru a putea îmbunătăți nivelul de trai al cetățenilor, pentru a atrage noi investiții, pentru a crește gradul de valorificare a resurselor investitorilor locali și străini din regiune. Pentru mediul privat stăm la dispoziție atât prin finanțările derulate prin POR, care generează noi locuri de muncă, dar și prin serviciul de identificare a unor parteneri internaționali de afaceri cu care să colaboreze. Considerăm că este foarte importantă dezvoltarea competitivității regionale, în strânsă legătură cu îmbunătățirea infrastructurii de transport și a conectivității Regiunii cu întreaga Europă. Susținem tinerii, elevii, studenții și șomerii prin activități practice, evenimente de informare, proiecte educaționale, care să îi motiveze în orientarea profesională, în dezvoltarea personală pe plan privat, în implicarea lor în viața publică și în dezvoltarea comunității.

În acest moment, ne concentrăm pe implementarea în bune condiții a Programului Operațional Regional 2014-2020 și, ulterior, pe asigurarea închiderii acestuia. În paralel, ne pregătim atent portofoliul de proiecte pentru noul Program Operațional Regional și pentru demararea implementării acestuia, coroborat cu constrângerile impuse de regulamentul comun. Iar aici trebuie să menționez că regula de dezangajare se schimbă, adică avem maxim doi ani să consumăm fondurile ce le vom avea, altfel le vom pierde, nu vom avea trei ani, ca până acum.

Pentru o pregătire cât mai bună a perioadei 2021-2027, este absolut necesar ca în perioada imediat următoare să facem eforturi pentru elaborarea orientărilor strategice. Noi lucrăm, în parteneriat cu actori relevanți de la nivel regional, la Planul pentru Dezvoltare Regională și

"În ciuda crizei prin care trecem pe parcursul anului 2020, am depus eforturi susținute de a prezenta Regiunea Centru și oportunitățile regionale la nivel internațional, în vederea atragerii de investitori străini".

la Strategia Regională de Specializare Inteligentă, documente strategice care fundamentează nevoile de dezvoltare în corelare cu strategiile sectoriale naționale. Acestea vor fi principalele documente utilizate în pregătirea și fundamentarea Programului Operațional Regional al Regiunii Centru. De noi și de partenerii noștri instituționali depinde fluența procesului de tranziție către viitoarea perioadă 2021-2027, astfel încât să se asigure continuitatea finanțărilor și evitarea dezangajărilor de fonduri. Considerăm că decidenții vor negocia eficient și fructuos cu Comisia Europeană, pe baza arhitecturii propuse a sistemului de management a fondurilor, astfel încât să avem cât mai repede documentele de program 2021-2027 – adică Acordul de Parteneriat și Programele Operaționale

le pe baza cărora vom atrage fondurile europene pentru dezvoltare în viitorii opt-zece ani.

Dezvoltarea instituțională a ADR Centru va continua și în anii următori, prin consolidarea capacității de elaborare, implementare și monitorizare a proiectelor, inclusiv a activităților de informare și comunicare, fapt ce va avea implicații în creșterea capacității de absorbție a beneficiarilor de fonduri europene. În acest fel, se vor putea reduce disparitățile regionale, fiind asigurată, în același timp, conștientizarea privind impactul favorabil al fondurilor europene în dezvoltarea regională și locală, utilizate în mod transparent și echidistant.

După cum spuneam, Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru a fost, este și va continua să fie dedicată misiunii sale de a depune

toate eforturile, prin fiecare membru al echipei și prin acțiunile în care ne implicăm, pentru a-și îndeplini atribuțiile ce au rolul de a contribui la dezvoltarea durabilă și echitabilă a Regiunii Centru pentru înlăturarea disparităților și dezechilibrelor dintre zonele regiunii, în folosul celor peste 2,3 milioane de locuitori, precum și pentru a ne remarca la nivelul Uniunii Europene ca făcând parte din regiunile etalon.

Reporter: Care este gradul de absorbție, la nivel regional, a fondurilor alocate din bugetul precedent? Care este valoarea fondurilor UE atrase în 2019?

Simion Crețu: Anul 2020 a început sub auspicii bune în Regiunea Centru. Agenția pentru Dezvoltare Regională Centru și partenerii săi instituționali din județele Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu sunt în curs de implementare a sute de proiecte importante pentru dezvoltarea infrastructurii regionale, pentru atragerea și absorbția fondurilor europene.

Până la finalul anului 2019, la ADR Centru au fost depuse peste 2000 de cereri de finanțare, cu o valoare

totală de peste 2,5 miliarde euro și care solicită spre finanțare nerambursabilă circa 2 miliarde euro. Nevoia de resurse este de aproape trei ori mai mare decât alocarea, în valoare de circa 860 milioane euro, de care se bucură Regiunea Centru în cadrul Programului Operațional Regional - REGIO 2014-2020. În acest moment, avem peste 780 de proiecte contractate, în valoare totală de 6,26 miliarde lei, respectiv aproape 1,3 miliarde euro, iar prin acestea vom atrage peste un miliard de euro pentru dezvoltare, fiind pentru prima dată când am depășit acest prag valoric. Ținând cont de procesul de supracontractare, am putea depăși 1000 de proiecte angajate, a căror valoare totală va depăși 1,5 miliarde euro și prin care vom aduce efectiv peste 1,25 miliarde euro pentru dezvoltarea Regiunii Centru. Numărul de proiecte contractate este cu peste 35% mai mare decât în precedenta perioadă de finanțare, în timp ce valoarea fondurilor europene atrase pentru dezvoltarea regiunii este mai mare cu aproape 50% față de valorile corespunzătoare întregii perioade precedente de gestionare a fondu-

"Fondurile și finanțările acordate prin POR 2014-2020, investite în echipamente, fie ele mijloace de transport sau aparatură medicală, ori echipamente didactice cu tehnologie smart, au ajuns atât la municipiile reședință, cât și la orașele mai mici din fiecare județ, dar și la comune și sate".

rilor nerambursabile din surse europene. Proiectele contractate până în prezent asigură absorbția de fonduri europene pentru dezvoltarea economico-socială a regiunii. Aceste resurse financiare vor transforma în bine multe obiective, ca urmare a derulării investițiilor, lucrărilor și achizițiilor de echipamente.

Pentru a vorbi de absorbție ne raportăm la fondurile decontate, plătite beneficiarilor. Acestea sunt exprimate în lei, deoarece și valorile contractelor de finanțare sunt semnate în lei, la un curs valutar menționat, pentru fiecare axă, în ghidul de finanțare specific pentru fiecare din cele 52 de apeluri lansate în perioada 2016-2019.

Până în iunie 2020 au fost decontate beneficiarilor de fonduri 1.407.348.614,11 lei, respectiv 299,43 milioane euro, din care peste 60% s-au plătit în cursul anului trecut. Pornind de anul trecut și până la finele implementării proiectelor aferente perioadei 2014-2020, respectiv până în 2023, se vor deconta toate plățile efectuate de beneficiari.

Reporter: Ce proiecte sunt în desfășurare și care sunt proiectele prioritare?

Simion Crețu: Prioritare sunt considerate toate proiectele, din punct de vedere al implementării. Însă, impactul masiv regional înregistrat pentru economie și viața cetățenilor stabilește o listă a unor proiecte mai importante și cu un buget mult mai mare decât celelalte. Vorbim, astfel, de proiectele de reabilitare a drumurilor județene și interjudețene finanțate prin Axa 6, dezvoltarea municipiilor reședință de județ realizată prin proiectele contractate prin Axa 4, de economiile aduse la bugetul local și al instituțiilor publice locale de la spitale și școli, la blocuri de locuințe, finanțate prin Axa 3, de eficiență energetică. O axă importantă pe care, de asemenea, se vor realiza multe obiective relevante pentru comunitate este Axa 13, prin care se finanțează proiectele de dezvoltare durabilă, vitale pentru orașele mai mici din fiecare județ.

Situația detaliată a proiectelor depuse la nivelul Regiunii Centru pe apelurile de proiecte lansate este

"58 de proiecte semnate de către primării și consilii județene au atras 290 milioane de lei pentru proiecte de reabilitare termică a clădirilor de spitale, școli, și alte edificii publice".

prezentată mai jos. Până la data de 30 iunie 2020, la nivelul Regiunii Centru au fost semnate 781 de contracte în cadrul POR 2014-2020, la care se adaugă un contract aferent achiziției de ambulanțe și două contracte în cadrul apelului dedicat MEN, alături de contractul la nivel național semnat în cadrul AP 11 – Cadastru.

Pe lângă aceste contracte, la 30 iunie 2020, alte 131 de proiecte de finanțare de pe Axele prioritare ce susțin dezvoltarea microîntreprinderilor, eficiența energetică a clădirilor și iluminatul public, dezvoltarea rubană a municipiilor reședință și infrastructura educațională, mai erau în lucru la AMPOR sau ADR Centru în vederea semnării lor.

Noi proiecte REGIO în ce solicită fonduri nerambursabile de aproape 438 milioane lei, vor intra în perioada următoare la contractare, pe baza cererilor de finanțare care au fost deja evaluate, crescând astfel calitatea vieții din cele șase județe ale Regiunii Centru: Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș și Sibiu. Decizia vine ca urmare a demersurilor întreprinse de ADR Centru alături de celelalte ADR-uri, la nivel național, pentru contractarea unui număr cât mai mare de proiecte depuse în cadrul axelor prioritare ale Programului REGIO 2014-2020. Dacă inițial contractarea era condiționată de o limită de buget alocată, prin decizia aprobată recent la

nivel național toate proiectele din listele de rezervă de pe patru axe prioritare ale POR 2014-2020 vor intra la contractare.

Reporter: Cum apreciați legislația din domeniu și ce lipsuri are aceasta?

Simion Crețu: În ceea ce privește procedurile de lucru dintre ADR Centru și beneficiari în implementarea proiectelor, acestea sunt clare și feedback-ul beneficiarilor este pozitiv, referitor la modul de colaborare pentru susținerea implementării proiectelor. Considerăm în continuare că unele probleme în implementarea proiectelor se vor datora, ca și în perioada precedentă 2007-2013, abordării necorespunzătoare a aspectelor privind achizițiile publice. Dar suntem siguri că fiecare beneficiar va respecta legea, va încerca să se încadreze în timp, ne vor solicita puncte de vedere și vom încerca să clarificăm cât mai multe aspecte, în așa fel încât să facilităm procesul de implementare al unui proiect. Pe de altă parte, am realizat o centralizare a problemelor apărute în procesul de pregătire a cererilor de finanțare, referitoare la regimul proprietății și al eligibilității cheltuielilor și am menținut o corespondență activă cu AMPOR pentru soluționarea

problemelor sau pentru simplificarea procedurilor, unde a fost posibil.

Reporter: Care este problematica sectorului?

Simion Crețu: Din punctul de vedere al implementării proiectelor cu finanțare Regio 2014-2020, pe lângă o întârziere clară a lansării și contractării proiectelor, aspecte care nu țin de activitatea ADR Centru, starea derulării proiectelor depinde de autorități, care au proceduri complexe de achiziții publice de organizat și criterii specifice de respectat. Ca de obicei, mediul privat de afaceri și proiectele lor se mișcă foarte repede și aici nevoia de finanțare este preponderent acoperită prin contractarea proiectelor, fapt care a generat deja și proiecte finalizate.

Principalele probleme identificate la proiectele depuse spre finanțare prin Programul Operațional Regional, au fost:

- Întârzieri în derularea procedurilor de achiziții și încheierea contractelor,

- Modificări ale proiectelor tehnice datorate neconcordanțelor cu realitatea din teren,

- Întârzieri în execuție datorate neînțelegerilor dintre firma de construcții și proiectant respectiv be-

neficiar.

Alte probleme pe care le putem menționa pentru etapele derulate din implementarea programului, sunt întârzierile apărute din cauza lansărilor tardive a cererilor de proiecte pe axe și priorități. În al doilea rând, posibilitatea de a se semna un contract de finanțare înaintea realizării Proiectului Tehnic a adus o etapă suplimentară în perioada de implementare a unui proiect, care se prelungește ca atare, deoarece presupune și derularea unei proceduri de achiziție publică pentru întocmirea PT. Achizițiile publice rămân în continuare o problemă, deoarece există contestații, amânări, nedepuneri de oferte din cauza variațiilor de prețuri care au apărut pe piața muncii și a materiilor prime, prețuri și salarii care cresc de la an la an. În același timp, rămân și problemele generate de regimul de proprietate, pentru pro-

iectele din sectorul public.

Reporter: Care credeți că ar fi soluțiile pentru rezolvarea acestora?

Simion Crețu: Pe parcursul implementării POR 2007-2013, au fost adoptate o serie de măsuri pentru fluidizarea programului. Au existat unele întârzieri în ceea ce privește graficul de lucrări ce trebuie executat de către constructori, însă beneficiarii au recuperat o mare parte din decalaje. Acestea au fost remediate fie prin recuperarea întârzierilor semnalate, fie prin prelungirea perioadei de implementare și implicit a duratei de execuție a lucrărilor, fie prelungirea perioadei contractelor de finanțare. ADR Centru a coordonat mai multe reuniuni de lucru cu beneficiarii de finanțare și constructori, pentru fluidizarea blocajelor de lucru.

În ceea ce privește licitațiile, datorită modificărilor legislative aduse ultima dată în 2016, în domeniul

achizițiilor publice, în special prin stabilirea termenului maxim de 14 zile în care ANAP va emite acceptul asupra unei documentații depuse în Sistemul Electronic de Achiziții Publice, SICAP, s-a încercat soluționarea problemelor prin accelerarea procedurii de atribuire. Din păcate, există încă blocaje și disfuncționalități, semnalate de partenerii noștri și de către autoritățile contractante care derulează proceduri de achiziții. În principal, aceste blocaje apar datorită faptului că, la nivel național, nicio autoritate nu răspunde în mod unitar și predictibil la întrebările operatorilor sau ale autorităților contractante, apărând astfel interpretări aleatorii ale legii, iar răspunsurile nu au caracter obligatoriu pentru toate părțile implicate în procesul de achiziții, nici pentru autoritățile cu rol de control. Încă există cazuri de nerespectare a termenelor limită de răspuns pentru verificarea documentațiilor de atribuire și s-au adâncit neconcordanțele în procedurile de achiziție directă, existând inclusiv diferențe între cerințele legale și facilitățile efective oferite de sistemul electronic SICAP. Astfel, modul cum se derule-

ază proiectele, bazat pe procedurile de achiziții publice, are în continuare de suferit.

În ceea ce privește întârzierile lansărilor, respectarea unui calendar și funcționalitatea deplină a sistemului electronic MySMIS ar putea accelera procesul de depunere, contractare, implementare proiecte și absorbția de fonduri.

Stabilitatea legislativă, mai ales pe piața muncii și în materie fiscală, ar genera, de asemenea, o mai bună predictibilitate a cheltuielilor și asta ar reduce impedimentele referitoare la fluctuațiile de costuri estimate prevăzute în proiecte corelate cu gradul de aplicare al acestora la un an-doi diferență, când începe implementarea unui contract, după derularea procedurilor de achiziții publice.

Reporter: Vă mulțumesc!

"Susținem, la nivel național, nevoia de a se dezvolta infrastructura rutieră și feroviară, turismul și valorificarea optimă a resurselor naturale ale Regiunii Centru, pentru a putea îmbunătăți nivelul de trai al cetățenilor, pentru a atrage noi investiții".

Structura distribuirii fondurilor europene

Axa Prioritară	Alocare FEDR Reg.Centru	Activități	Beneficiari
AP 1 – Promovarea transferului tehnologic	13,89	crearea, modernizarea, extinderea, dotarea entităților de inovare și transfer tehnologic (ITT)	IMM, APL urban și rural, ONG - care furnizează activități de transfer tehnologic cf. legislației în vigoare
AP 2 - Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii	118,29	construcția/ modernizarea și extinderea spațiului de producție/servicii al IMM-urilor, inclusiv dotare cu active corporale și necorporale;	IMM
AP 3 - Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de carbon	91,59	eficiență energetică a clădirilor publice, rezidențiale, inclusiv investiții în iluminatul public;	APL urban și rural (pt. clădiri publice), APC
	40,17	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 4 - Sprijinirea dezvoltării urbane durabile	132,32	transport urban (căi de rulare/ piste de bicicliști/ achiziție mijloace de transport ecologice/ electrice, etc.)	APL (reședințe de județ)
	14,7	revitalizarea zonelor urbane (reconversia și refuncționalizarea terenurilor abandonate, etc.)	
	6,91	(comunități marginalizate) clădiri pentru activități educative, culturale și recreative; zone verzi de mici dimensiuni, piețe publice, scuaruri, părculețe, etc. străzi urbane și utilități de bază la scară mică	
	8,98	infrastructura de educație (creșe, grădinițe, licee tehnologice, școli profesionale și tehnice).	
AP 5 – Regenerare urbană și patrimoniu cultural	29,34	restaurarea, protecția și conservarea patrimoniului cultural	APL urban și rural (pentru obiective de patrimoniu UNESCO si național) ONG, Unități de cult
	8,3	regenerarea și revitalizarea zonelor urbane (modernizare spații publice, reabilitare terenuri abandonate, etc).	APL urban cu excepția reședințelor de județ
AP 6 – Infrastructură de transport rutier	92,22	modernizarea/reabilitarea rețelei de drumuri județene care asigură conectivitatea, directă sau indirectă cu rețeaua TEN T	APL – județ (listă prioritară de proiecte)
AP 7 – Valorificarea potențialului turistic	10,29	dezvoltarea infrastructurii turismului din stațiunile turistice	APL – stațiuni turistice
AP 8 – Infrastructură sanitară și socială	20,94	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructură de sănătate	APL urban și rural, furnizori de servicii sociale acreditați
		reabilitare/ modernizare infrastructură socială	
AP 9 – Comunități marginalizate (CLLD)	Apel național	acțiuni integrate prin: investiții în infrastructura de sănătate, educație, servicii sociale, locuințe sociale, activități de economie socială, amenajarea spațiului urban degradat	GAL - APL, IMM, ONG, unități de cult, etc din zonele urbane având o populație de peste 20.000 locuitori
AP 10 – Infrastructura educațională	30,71	reabilitare/ modernizare/ construcție infrastructura de educație – creșe, grădinițe, învățământ 1-8, licee profesionale, universități	APL urban și rural, Universități
AP 11 – Cadastru	Apel național	integrarea datelor existente și extinderea înregistrării sistematice în zonele rurale ale României; Servicii îmbunătățite de înregistrare cadastrală;	ANCP
AP 13 – Regenerare orașe mici și mijlocii	18,13	Îmbunătățirea serviciilor sociale, educaționale și cultural-recreative îmbunătățirea spațiilor publice urbane	APL urban sub 100.000 locuitori, cu excepția reședințelor de județ; parteneriate între UAT și instituții / furnizori servicii sociale/ ONG
AP 14 – Spitale regionale de urgență	-	construcția și dotarea spitalelor de urgență regionale (Cluj, Craiova, Iași)	MS, parteneriate între MS și autoritățile și instituțiile publice locale
AP 15 – Inițiativa pentru IMM-uri	-	facilitarea accesului IMM-urilor la finanțare prin implementarea instrumentului de garantare neplafonată	IMM